

SSL EXPRES

11.11.2025

ZE SVĚTA SPEDICE A LOGISTIKY

www.svazspedice.cz

SSL Express 11-11-2025 Transatlantické obchodování s kontejnery je již „na pokraji kolapsu“ (The Loadstar)

Kombinace klesající poptávky, slabých spotových přepravních sazeb a prudkého nárůstu předpokládané kapacity přivedla transatlantický kontejnerový obchod na pokraj kolapsu. Tato zpráva přichází spolu s varováním, že dopravci musí jednat, jak minulý týden uvedl The Loadstar, protože v příštích letech budou čelit nadbytečné kapacitě a nízkým sazbám. Spotové sazby na transatlantické přepravě směrem na západ od poloviny září oslabují, jak ukazuje Drewry's World Container Index, přičemž minulý týden dosáhly hodnoty 1 678 USD za 40 stop na trase Rotterdam–New York, což je nejnižší hodnota od února 2024. Historicky je nejnovější úroveň spotových sazeb WCI pro transatlantickou přepravu nižší než kdykoli před propadem sazeb po pandemii v roce 2023. A podle nové analýzy poradenské společnosti Sea-Intelligence by se situace mohla ještě výrazně zhoršit, pokud bude obchodní kapacita na této trase nasazena podle prognóz.

„Kromě krátkodobých extrémně nízkých úrovní zaznamenaných na konci roku 2023, kdy trh podlehl nadbytečné kapacitě v důsledku korekce poptávky po pandemii, je současná úroveň spotových sazeb nižší než kdykoli v měřitelné minulosti.

To jasně signalizuje, že transatlantická přeprava oslabila z komerčního hlediska. Otázkou je, zda je to v souladu s vývojem nabídky a poptávky v tomto odvětví,“ píše Sea-Intelligence. Poptávka v tomto odvětví se podle údajů Container Trades Statistics (CTS) v letošním roce zvýšila jen o 1,5 % a v srpnu dokonce klesla pod loňskou úroveň. Podle výpočtů Sea-Intelligence se mezitím očekává nárůst kapacity na jednu z nejvyšších úrovní, jaké kdy byly v tomto obchodě zaznamenány – z aktuální úrovně přibližně 160 000 TEU týdně na téměř 190 000 TEU týdně. Společnost Sea-Intelligence odhaduje, že současné využití lodí na západní transatlantické trase je kolem 60 %, a varovala, že v závislosti na úrovni poptávky se bude dále snižovat. Vypočítává, že i při 5% růstu poptávky klesne využití na 50 % a pokud poptávka zůstane na současné úrovni nebo klesne na nulu, klesne ještě níže.

Na čistě matematickém základě modely vztahu mezi využitím a spotovými sazbami znamenají, že využití nižší než 50 % by vedlo k negativním přepravním sazbám, a to až do výše 500 USD za TEU.

„Spotové sazby samozřejmě nedosáhnou předpokládané úrovně minus 1 000 USD, protože záporné spotové sazby nedávají smysl. Model nám však říká, že vstupujeme do oblasti, kde je využití tak slabé, že model pravděpodobně přestane fungovat a dosáhne dna dříve, než se sazby stanou zápornými. Nejdůležitější však je, že situace se chystá stát tak zoufalou, že realistickým vývojem bude stažení kapacity dopravců z obchodu, aby se vytvořila lepší rovnováha. Tento blížící se kolaps je proto pro přepravce jasným signálem, že by se měli připravit na to, že plánované odplutí lodí v nadcházejících měsících se neuskuteční,“ píše analytik.

SSL Express 11-11-2025 Odvážní somálští piráti vyvolávají strach v Indickém oceánu

V Indickém oceánu se znovu objevuje hrozba somálského pirátství, přičemž nedávné incidenty poukazují na rostoucí sofistikovanost a dosah pirátských skupin. Únos lodi Hellas Aphrodite 6.11. plující pod maltskou vlajkou, která přepravovala benzín z Indie do Jižní Afriky, byl prvním únosem obchodní lodi v tomto roce. Loď stále stojí na místě a její posádka se údajně ukrývá v pevnosti. Španělská válečná loď Victoria je na cestě a letecký dohled zajišťují japonské námořní hlídky, které nezaznamenaly žádnou aktivitu. Dosud nebyla vznesena žádná žádost o výkupné, což naznačuje, že piráti dosud neprolomili obranu lodí.

Nedávná aktivita naznačuje, že obnovené pirátské skupiny (PAG) se sídlem v Puntlandu používají unesené rybářské plachetnice jako mateřské lodě, což jim umožňuje útočit daleko od pobřeží a hluboko do Indického oceánu, vyzbrojené RPG a automatickými zbraněmi.

Pokusy o nalodění, včetně jednoho proti lodi Stolt Sagaland na začátku tohoto týdne, svědčí o agresivním posunu. K incidentům dochází v širokém oblouku daleko na moři, což oživuje vzpomínky na dobu před více než deseti lety, kdy somálští piráti způsobili chaos dlouhotrvajícím únosem lodí. „Pirátská činnost u Somálska od konce října prudce vzrostla,“ uvedla bezpečnostní firma Dryad Global, zatímco francouzské Centrum pro spolupráci a informovanost v námořní oblasti popsalo piráty jako „agilní“ a „odhodlané“, schopné pohybovat se mezi rozsáhlými oblastmi. Skupina pro námořní bezpečnost Neptune P2P Group uvedla, že použití ručních zbraní a RPG před únosem naznačuje „sebevědomý a agresivní modus operandi“.

Řecká společnost Latsco Marine Management potvrdila bezpečnostní incident na lodi Hellas Aphrodite a uvedla, že všech 24 členů posádky je v bezpečí a v pořádku. V úzké spolupráci s příslušnými orgány jsou přijímána nouzová opatření, ale z bezpečnostních důvodů nebudou zveřejněny žádné podrobnosti ani aktualizace. Zprávy naznačují, že pirátům dochází čas na prolomení citadely; pokud se jim to nepodaří, mohou uprchnout s zásobami nebo hledat jiný cíl, aby mohli doplnit zásoby své mateřské lodi pro další operace.

Mezitím společnost Vanguard Tech, specializující se na námořní bezpečnost, oznámila, že tanker Al Thumama plující pod vlajkou Marshallových ostrovů čelil v téže oblasti podobnému incidentu. Plavidlo, které plulo z Ras Laffanu v Kataru do Swinoujscie v Polsku přes Mys Dobré naděje, bylo přibližně 528 námořních mil jihovýchodně od Eyl v Somálsku přiblíženo malým plavidlem s třemi osobami na palubě. Kapitán hlásil, že tanker úspěšně ujel blížící se lodi, která se poté vrátila k podezřelé mateřské lodi identifikované jako Issa Mohhamdi. Lodě proplouvající touto oblastí byly vyzvány, aby zachovaly zvýšenou ostražitost, protože se předpokládá, že stejná skupina pirátů se připravuje na další útok.

Odborníci na námořní bezpečnost varují, že současný nárůst incidentů může signalizovat delší období ohrožení. Používání mateřských lodí a koordinované útoky naznačují rostoucí vytrvalost a dosah pirátů, což podtrhuje nedávné úspěšné i neúspěšné útoky.

SSL express 11-11-2025 V důsledku pokračující výluky vlády hrozí možné uzavření letišť v USA

Probíhající uzavření vládních úřadů v USA vyvolalo rostoucí obavy z rozsáhlých narušení v celé letecké dopravní síti země, přičemž existuje možnost, že několik letišť bude nuceno omezit provoz nebo úplně zavřít, pokud nebude brzy obnoveno financování. Patová situace ve

Washingtonu, která nyní vstupuje do třetího týdne, způsobila, že desítky tisíc federálních zaměstnanců – včetně letových dispečerů, bezpečnostního personálu a bezpečnostních inspektorů – jsou buď propuštěni, nebo pracují bez mzdy, což vytváří rostoucí tlak na letecký systém.

Úředníci Federálního úřadu pro letectví (FAA) varovali, že situace se stává stále více neudržitelnou. Zatím se sice podařilo udržet provoz většiny letišť díky nezbytnému personálu, ale pokračující nejistota ohledně mezd a počtu zaměstnanců by mohla brzy vést ke snížení kapacity na hlavních letištích. Za obzvláště ohrožená jsou považována menší regionální letiště, která často spoléhají na omezený počet zaměstnanců. Dopady se již projevují v odvětví letecké přepravy zboží, které je klíčovou součástí americké ekonomiky. Velké logistické společnosti, včetně FedEx a UPS, vyjádřily obavy, že dlouhodobé narušení provozu na letištích by mohlo vést ke zpožděním dodávek, zvýšení nákladů a problémům v dodavatelském řetězci. Nákladní lety jsou silně závislé na plynulém provozu na zemi, celním odbavení a bezpečnostních kontrolách – funkcích, které jsou všechny ovlivněny částečným uzavřením. Pokud by patová situace přetrvávala, mohlo by dojít k narušení letových řádů letecké přepravy, zejména u zboží podléhajícího zkázce a zásilek, u nichž je důležitý čas.

Letecká přeprava cestujících zatím zůstává z velké části nedotčena, i když na několika velkých letištích byly hlášeny delší fronty a sporadická zpoždění. Pracovníci Transport Security Administration (TSA), kteří pokračují v práci bez výplaty, začínají ve stále větším počtu hlásit nemocenskou, což vyvolává obavy o morálku i bezpečnost. Pokud bude absence zaměstnanců nadále stoupat, některé terminály by mohly být nuceny snížit propustnost nebo dočasně uzavřít. American Airlines oznámila snížení letového řádu od pátku s odkazem na pokračující uzavření vládních úřadů. Mezinárodní lety také nejsou imunní vůči možným narušením. Ačkoli většina velkých letišť, jako například John F. Kennedy International v New Yorku, Los Angeles International a Chicago O'Hare, má pohotovostní plány na udržení základních operací, tlak se zvyšuje, protože se hromadí nedostatek personálu a zpoždění v údržbě. Letecké společnosti začaly varovat cestující před možností změn letových řádů nebo zrušení letů, pokud by uzavření pokračovalo i v příštím týdnu.

Odborníci z oboru poukazují na to, že čím déle bude vláda blokována, tím obtížnější bude zotavení. „Řízení letového provozu a provoz letišť jsou komplexní, vzájemně provázané systémy,“ uvedl jeden letecký analytik. „I krátké přerušení může trvat týdny, než se plně vyřeší. Dlouhodobé uzavření by mohlo mít trvalé dopady na efektivitu a bezpečnost.“ Poslední významné uzavření vlády v roce 2019 způsobilo měřitelné narušení letecké dopravy v USA, včetně zpožděných letů a dočasného uzavření několika letišť z důvodu nedostatku personálu. Pozorovatelé se obávají opakování tohoto scénáře – pouze v větším měřítku – pokud bude politická patová situace pokračovat. Prozatím zůstávají letiště otevřená a lety pokračují, ale atmosféra je stále více napjatá. S každým dalším dnem se zvyšuje riziko vážného narušení provozu a jak domácí, tak mezinárodní dopravci naléhají na Washington, aby dosáhl dohody dříve, než bude letecký systém země prakticky zcela ochromen.

SSL Express 11-11-2025 Německo je zemí číslo jedna v oblasti kabotáže

Po dvou letech poklesu se kabotážní aktivita v celé EU loni opět zvýšila. Výpočty Eurostatu, založené na výběrových datech, ukazují celkem 49,9 miliardy tunokilometrů za rok 2024, což je o 1,9 miliardy tunokilometrů více než v předchozím roce, jak vyplývá z nově zveřejněných

údajů. Více než polovina (51,3 procenta) veškeré kabotážní dopravy se i nadále uskutečňuje v Německu: 25,6 miliardy tunokilometrů však představuje mírný pokles o 1,3 procenta ve srovnání s rokem 2023. Francie se umístila na druhém místě s 12,23 miliardami tunokilometrů (nárůst o 9,8 procenta), následovaná Itálií s 2,9 miliardami tunokilometrů (nárůst o 10,7 procenta). Eurostat upozorňuje, že data jsou založena na výběrových šetřeních, a proto se mohou vyskytnout nepřesnosti.

V celé Evropě se také zvýšila tzv. míra penetrace kabotáže. Toto číslo, důležitý ukazatel rozsahu kabotáže na národních dopravních trzích, se v roce 2024 v celé EU zvýšilo z 4,7 na 4,8 procenta. V Německu bylo 10,6 procenta (2023: 10,5 procenta) vnitrostátní dopravy uskutečněno pomocí kabotáže. V Belgii to bylo 10,1 procenta, v Rakousku 9,5 procenta a ve Francii 7,9 procenta. Lucembursko vedlo v roce 2024 s 20,8 procenty.

Polské dopravní společnosti i nadále s velkým náskokem odbavují drtivou většinu kabotáže v rámci celé EU. V roce 2024 se na ně podílely přibližně 22,8 miliardy tunokilometrů, což představuje nezměněný podíl 43,7 procenta. Téměř 72 procent polské kabotáže se odehrává v Německu a něco málo přes 13 procent ve Francii. Podíl litevských vozidel se zvýšil o jeden procentní bod na 14,7 procenta, zatímco rumunské dopravní společnosti ztratily 0,6 procentního bodu a v roce 2024 dosáhly pouze 5,2 procenta. Míra penetrace kabotáže v Polsku je výrazně pod 1 procentem a v Litvě těsně nad 1 procentem.